

KNSTBKN

De levens van grote Italiaanse kunstenaars

Het is het begin van de kunstgeschiedenis: *De levens van de grootste schilders, beeldhouwers en architecten*. Reeds verschenen in 1550 en geschreven door Giorgio Vasari (1511-1574) – zelf ook kunstenaar. Vasari beschreef met vlotte pen en oog voor detail de levens van kunstenaars vanaf het einde van de dertiende eeuw tot aan zijn eigen tijd. Giotto, Masaccio, Botticelli, Da Vinci, Michelangelo, Brunelleschi – noem de bekende namen maar op uit de Italiaanse Renaissance. We weten veel van ze, ten eerste dankzij deze Vasari. De Nederlandse uitgave van *De levens* verscheen eerder in twee delen, en is nu in één band samengevoegd met een totale dikte van 642 bladzijden (Uitgeverij Atlas Contact, € 29,99).

Woorden als *stoarm*, *see*, of *fyts* zullen nog wel gaan. Maar *kroade* of *dize* zullen wat lastiger zijn (kruwagen en nevel). In samenwerking met Museum Belvédère heeft uitgeverij Kleine Uil het boekje *111 x kunst op syn Frysk* (€ 10,-) uitgebracht. Hierin zijn 111 Friese woorden gekoppeld aan kunstwerken uit de collectie van het Heerenveense museum. En geen nood, de woorden zijn bovendien vertaald in het Nederlands, Engels, Duits, Deens en Frans. De verschillen of juist overeenkomsten tussen de verschillende taalgieden geven het speelse en rijk geïllustreerde boek een extra laag. Eerder verscheen bij het Groninger Museum al *101 x kunst op z'n Grunnegs*. Welk museum of dialect volgt?

Kunst op zijn Frysk

111 x
KEUNST
OP SYN
FRYSK

Wegwijzers in de kunst

Wegwijzers in oude en moderne kunst is het elfde en laatste deel in de serie *Kunstkritiek in Nederland 1885-2015*. Onderzoekster en hoofdredacteur van de hele reeks is kunsthistorisch docent Peter de Ruiter, die dit sluitstuk zelf onder zijn hoede nam. Het boek gaat in op de artikelen van vier belangrijke critici, die rond de Eerste Wereldoorlog begonnen te recenseren, een tijd waarin de ene vernieuwing na de andere plaatsvond in de kunst. Telegraaf-journalist Kasper Niehaus schreef meer dan 10.000 artikelen, A.M. Hammacher ontving in 1948 de P.C. Hooftprijs en werd directeur van Museum Kröller-Müller en W. Jos. De Gruyter zette later als directeur het Groninger Museum op de Nederlandse kaart. De vele en uiteenlopende besprekingen en recensies laten zien hoe men in de eerste helft van de vorige eeuw tegen de vernieuwingen en experimenten in de kunst aankeek, of juist de oude(re) kunst probeerde te duiden. *Wegwijzers in oude en moderne kunst. Kunstkritiek van Niehaus, Hammacher, De Gruyter en Engelman 1918-1965* (Nai010 Uitgevers, € 34,95).

kunstkraabbels

Chiharu Shiota: Between the Lines

Verweven leven

De Japanse Chiharu Shiota (Osaka, 1972) was in 2015 de sensatie van de 56ste Biënnale van Venetië. Het Japanse paviljoen met haar installatie *The Key in the Hand* stond dat jaar in de top-5 tentoonstellingen van The Guardian en op de cover van The New York Times. Shiota's eerste solotentoonstelling in Nederland biedt een retrospectief overzicht van haar oeuvre. De speciaal op maat van Het Noordbrabants Museum gemaakte installatie *Uncertain Journey* is het klapstuk van de tentoonstelling. Hier zijn vijf metalen boten met elkaar verbonden door rode wollen draden. Volgens de kunstenaar kan elke draad worden opgevat als het leven van ieder mens dat verweven raakt met andere levens. De indrukwekkende 'web-installatie' is door de kunstenaar met tien assistenten in twaalf dagen gerealiseerd. De installaties van Shiota maken wereldwijd een diepe indruk op bezoekers doordat ze universele begrippen als identiteit en herinnering op een verbluffend mooie manier vormgeeft.

In totaal worden er 24 werken geëxposeerd, daterend van 1994 tot 2017, waaronder video's, foto's, tekeningen, grote en kleine draadsculpturen en een bronzen beeld. Chiharu Shiota koos zelf *Between the Lines* als titel van de tentoonstelling. Het verwijst naar haar initiële zoektocht als kunstenaar: „Ik wil een overzicht geven van mijn beginjaren als kunstschilder. In die periode voelde ik mij beperkt door het tweedimensionale doek. Om die reden begon ik lijnen in de lucht te tekenen. Deze werden later mijn webinstallaties. Een manier om te tekenen zonder beperkingen.”

Between the Lines is t/m 15 oktober in Het Noordbrabants Museum, Verwersstraat 41, 's-Hertogenbosch. www.hetnoordbrabantsmuseum.nl

Gesprek met een steen

27 Beeldhouwers uit Nederland exposeren beeldhouwwerk in steen bij Miet Air in Beers (N-B). Miet Air is een stimulerende omgeving onder Nijmegen waar beeldhouwers hun hart kunnen ophalen. Vaak werkt men er met brons maar speciaal voor beeldhouwers is nu steen de bron van alle inspiratie. Van 1 oktober t/m 5 november kunt u op zondagen genieten van *Gesprek met een steen*. De expositie is te bezichtigen van 12.00 tot 17.00 uur en heeft een gevarieerd programma.

Op 1 oktober om 15.00 uur wordt de expositie geopend door recensent en curator Anne Berk. Dan wordt ook het boek *Gesprek met een steen* gepresenteerd. Het is gedurende de expositie te koop voor €10,-. Op volgende zondagen zijn er activiteiten als een lezing of een theatermonoloog. De afsluiting is op 5 november met alle exposanten.

Het klassieke beeldhouwen kent in ons land een lange traditie, maar wel een met forse hiaten. Beelden gehakt in hout of steen markeren het begin van deze kunstvorm die door Reformatie en Beeldenstorm ernstige schade opliep en waarvan maar weinig goede voorbeelden zijn overgebleven. Niettemin begint de omvangrijke collectie beeldhouwkunst uit de Lage Landen in het Rijksmuseum in Amsterdam, chronologisch gezien, met het *Tympanon van Egmond*, een reliëf in zandsteen uit het begin van de 12de eeuw, een traditie van bijna tien eeuwen dus. Een groep beeldhouwers die vandaag de dag actief zijn maakt zich, onder aanvoering van Adriaan Seelen, sterk om het beeldhouwen in steen opnieuw op de kaart te zetten. Het is een bedreigd ambacht en de aankomend kunstenaar kan er alleen met veel doorzettingsvermogen geschoold in raken. Met de expositie en het boek willen deze 27 kunstenaars het beeldhouwen onder de aandacht brengen van een in moderne kunst geïnteresseerd publiek. Miet Air is te vinden aan de Grensweg 6 in Beers. www.mietair.com

Expositie in ECI cultuurfabriek Roermond

Glas: wat anders?!

Binnen de ECI cultuurfabriek in Roermond vindt in de periode van zaterdag 7 oktober tot zondag 5 november een grensoverschrijdende glasexpositie plaats onder het motto: *Glas, wat anders?!* De expositie toont het werk van ruim 20 hedendaagse professionele glaskunstenaars uit Limburg, Nederland en het omliggende Duitsland en België. Bijzonder is dat bij de selectie van de kunstenaars niet alleen gekeken is naar de beeldende kwaliteit van hun werk, maar ook naar de diversiteit in hun technische expertise om glas te gebruiken in hun kunstwerken. Aansluitend op dit aspect van diversiteit in glastechnieken vinden in het weekend van 14 en 15 oktober demonstraties van enkele glastechnieken plaats en zijn een aantal van de exposerende kunstenaars aanwezig om hun werk toe te lichten. In het weekend van 28 en 29 oktober geven enkele van de kunstenaars workshops voor beginners en gevorderden, waarin zij de geheimen delen van hun gebruik van glas. De toegang tot de expositie en tot de activiteiten in het weekend van 14 en 15 oktober is gratis.

Glas heeft al een lange geschiedenis, in praktisch gebruik, maar ook als materiaal om kunstvoorwerpen te maken, van parfumflesjes tot kerkransen. Glas kan gesneden en in lood gezet worden, het wordt gegoten, geslepen, gepolijst, gegraveerd, gebogen en versmolten. Glas is overal om ons heen. Roermond kent een lange glastraditie. Het is de stad waarin tussen 1850 en 1960 het glazeniersvak zijn hoogtijdagen kende met de bekende glasateliers van de families Nicolas, Mesterom en vele anderen. 25 jaar geleden ging onder leiding van Coen Mesterom een glasopleiding op liefhebbersniveau van start. Deze opleiding ontwikkelt zich nog steeds, nu binnen de ECI onder leiding van Ruth Houkes. In deze traditie heeft een werkgroep bestaande uit docente Ruth Houkes plus drie enthousiaste gevorderde glascursisten, Betteke Boogaard-Derix, Frans Everaerts en Marieke Kruit, besloten een glasexpositie onder de naam *Glas: wat anders?!* te organiseren in Roermond, in de ECI cultuurfabriek. Vanwege de ligging van Limburg tussen Duitsland en België is de expositie grensoverschrijdend in de keuze van kunstenaars en richt zich ook graag op een internationaal publiek uit deze Euregio. Alle informatie is te vinden op de websites www.glaswatanders.nl en www.ecicultuurfabriek.nl.

